

Jurečka na špatné cestě, aneb: .Jak jsem dělal terénní péči. Komentář Štěpána Chába

- CZ24 News | 10. května 2023

ČESKO: Ministerstvo práce a sociálních věcí plánuje osekát příspěvky na péči o blízké. Část by se předala terénním sociálním službám, které by tak měly dohlédnout na kvalitu poskytované péče rodinnými příslušníky. Ti nyní na péči o blízkého pobírají celý příspěvek. Nově by tak přibyla povinnost vyjednat si k takové péči také dozor terénní služby. Sám jsem v terénní sociální službě jednu chvíli dělal, mohu tedy zkonstatovat, že na ministerstvu zase žrali kozu, ale té pohříchu ubývá.

3 300 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost), 6 600 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost), 13 900 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost), 19 200 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost). Část příspěvku půjde přehlaceným terénním službám, které už teď často odmítají přibrat další případ pod svou péči. Nejsou lidé. A když nejsou lidé, uvalíme na celý systém povinnost, aby těch lidí byl minimálně dvojnásobek. Kde se vezmou?

Připomíná mi to příběh o školních psychologích. Psychologové i psychiatři ve zdravotním systému povážlivě chybí, sehnat psychiatra je v některých oblastech republiky podobně snadné, jako si sehnat zubaře. Prostě z říše pohádek. Ale vláda uvažuje o tom, že na každé základní škole by měl být školní psycholog. Absurdita? To nevádí, vládneme, nerušit. Papírově jim to sedí, do ideálů jim to také sedne, tak proč nad tím alespoň neuvažovat.

Stát tím chce zajistit kontrolu domácí péče. Stará se rodina o svého nemohoucího dobře? Neokrádá ho na péči? Nečerpá se příspěvek neoprávněně? To je uvažování, které jde ale špatným směrem. Příspěvek uznává a rozesílá úřad práce, který má, stejně jako například u hlášení o nemoci uchazeče o práci, právo zkontrolovat to, zda se uchazeč doma potí v posteli, nebo jestli někde melouchaří a tím porušuje zavedené pořádky. Podobný nápad, jako kdyby Jurečka přišel s tím, že si nezaměstnaný má platit z podpory soukromou bezpečnostní agenturu, která bude kontrolovat, jak mu vyskočila rtuť na teploměru.

Stejně tak může úřednice úřadu práce zkontrolovat domácí péči o blízkou osobu. Je věcí státu a příslušného úřadu, aby si zjistil podvodné jednání nebo nedostatečnou péči. A ne aby zatěžoval už tak vyčerpávající péči o blízkého, který je na domácí péči závislý.

První dva stupně závislosti oceňuje stát natolik malým příspěvkem, že nestojí ani za řeč. Další dva stupně závislosti ovšem na samotnou rodinu uvalují nesmírnou zátěž, kdy mají doma blízkého, o kterého se musí starat celodenně. Starat se třeba o blízkého s Alzheimerem jsou neuvěřitelné galeje. Neustálý dohled, neustálé obavy, strach, co se stane. Emoční i fyzické vyčerpání, neustávající stres. Dělal jsem s lidmi s Alzheimerem, nebyla to legrace. Co rodiny s postiženým dítětem? I jim část příspěvku odebereme, abychom jen a jen formálně upokojili ministra, že v rodinách se neděje nic perverzního? Formálně? Ale jistěže formálně, protože nejsou lidé.

Sám jsem krátkou dobu dělal v terénní pečovatelské službě. Nic víc odosobněného jsem nezažil. Rozpis „klientů“, přesně stanovený harmonogram na to, kolik času na koho máte, soupis, co u něj musíte udělat. Přijedete k němu domů a ten člověk si chce povídat. Chce být s někým. Nemáte čas, musíte spěchat, o dům dál čeká další, který se chce vypovídat. A vy mu u toho stříháte nehty na nohách, ohříváte jídlo, skládáte nákup do poliček a celou dobu myslíte na to, že za pár minut musíte říct - tak zase za týden, nebo zase zítra - a skočit onomu člověku do vyprávění o jeho dětech, které

chce dovyprávět, protože už ho nikdo neposlouchá, všichni někam nepochopitelně neustále spěchají a do jeho věty – to jsem vám chtěl ještě říct (která fakticky znamená – dejte mi ještě kousek vašeho času) – mu zabouchnete dveře před nosem. Nic mi na té práci nevadilo, jen tohle. Vedlo to k tomu, že se člověk vyhýbal rozhovoru bujarým žertováním, které „klienta“ (dříve člověka) nepustilo ke slovu. Tyranem byl přísný harmonogram, který zbavoval člověka jeho podstaty. A ano, ti lidé si v drtivé většině případů chtěli prostě povídat a s někým být.

A do toho ministr Jurečka udělá další zásek. Nabalí těmto terénním službám další „klienty“ (jak já to slovo v sociální péči nemám rád, odlidšťuje), aby byl harmonogram ještě napěchovanější a na člověka už nezbyla ani chvilka času. To vše ve výsledku na úkor těm, kteří terénní sociální péči skutečně potřebují.

Jen pro srovnání. Z toho lidského hlediska mi bylo daleko lépe v domově důchodců, kde sice byl také harmonogram prací, které se musejí udělat, ale mezi tím se vždycky našlo hodně času na to si s člověkem, ne klientem, prostě sednout a naslouchat mu. Narazil jsem takhle, mimo mnohých jiných, na trojici dam, které mi vyprávěly s černočerným humorem o svých porodech, o druhé světové válce, o komunismu, o vlastních rodinách, vztazích, mužích a milencích. Byla s nimi sranda. Všechno to podávaly s takovým zaujetím. Vždycky, když jsem přicházel do práce, už z dáli se ozývalo – á, pan Štěpán, kdy si uděláme chvilku jen pro sebe.

Jurečkovu opatření jde špatnou cestou.

AUTOR: Štěpán Cháb

ZDROJ: .krajskelisty.cz